

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXVII.—LETO XXXVII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), AUGUST 5, 1954

ŠTEVILKA (NUMBER) 148

Sličica Amerike

WASHINGTON, 4. avgusta—V Združenih državah se razporeči na leto 400,000 zakonskih parov. V primeri z razporokami v drugih državah in številom prebivalstva je odstotek v Ameriki najvišji.

Če je zakonska zveza porušena, so prizadeti tudi otroci. Takih je v Ameriki 6,000,000.

Vsko leto se v Ameriki rodi 100,000 nezakonskih otrok.

Tudi če ne gre za razporoke, je življenje v družinah neudobno, pri čemer je prizadetih tudi daljnjih tisoč in tisoč otrok, ki trpijo na pomanjkanju vzgoje in vzreje.

Kakih milijon ameriških otrok je telesno pohabljenih.

Kakih 400,000 jih pride na leto pred mladinska sodišča, da so tam zagovarjali radi mladinskih zločinov.

Združene države imajo nekaj nad 162,000,000 ljudi.

Italijanski uspeh

V pogorju Himalaja na meji med Indijo in Tibetom je bila gora Mount Godwin Austen, ki je visoka 28,250 čevljev. Je druga najvišja gora sveta, samo za 732 čevljev nižja kot prvak Mount Everest. To drugo najvišjo goro sveta so premagali italijanski turisti. Trdi se, da je bil dostop na vrh hušji od onega na Mount Everest. Gora Austen je bolj strma od gore Mount Everest.

Gorsko ekspedicijo je vodil Ardito Desio, sicer profesor na univerzi v Milanu. Eden od članov ekspedicije je umrl dne 21. junija, ker ga je popadla pljučnica.

Doseči vrh gore Austen je bil poleg Italijanov tudi cilj Amerikancev, ki so večkrat poskušali, da ga dosežejo. Njihov poskus je bil do sedaj zapovrstjo izjalovljen, čeprav so imeli v svojih vrstah tudi smrtne žrtve.

Italijo obkrožajo na severu gorovja, najznamenitejša so Dolomiti in Alpe. Italijani imajo dobro organizirano zvezo planinskih društev in severni Italijani se radi posvečejo temu športu. Na vsak način pa je zadnji italijanski uspeh za Italijane precejnejša pomena in ga ni zanikati.

Napredne Slovenke, št. 137 S.N.P.J.

Nocoj ob 7.30 uri se vrši redna seja društva Napredne Slovenke, št. 137 S.N.P.J. v navadnih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Seja je važna in se bo ukrepalo o prihodnji konvenciji ter o S.N.P.J. dnevu, ki se vrši v Milwaukee, Wis., preko Delavskega praznika. Vabi se članice, da se udeležijo v polnem številu.

Vaje Mlad. zbora S.D.D.

Staršem otrok, ki pohajajo k Mladinskemu pevskemu zboru Slov. del. doma na Waterloo Rd., se sporoča, da se v petek zvečer ob 6.30 uri prične zopet s rednimi pevskimi vajami. Vabi se tudi otroke, ki še niso pri zboru, da bi se pridružili, ker zbor bo letos obhajal 20-letnico obstoja in v načrtu je lep program s koncertom.

Na operaciji

V Painesville bolnišnico je bil v terek odpeljan in operiran na slepiču poznani Mr. Frank Puocel, ki zadnja leta biva na farmi v Madison, Ohio, preje pa je družina dolgo let živela v Colliwoodu. Prijatelji ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo, da bi se kmalu zdrav povrnil domov!

VLADA FRANCA V ŠPANIJI JE TRDNEJŠA OD ONE V PARIZU?

WASHINGTON, 4. avgusta—Amerika ima v Severni Afriki važne letalske baze, za katere so se izdali milijoni in milijoni dolarjev. Spričo nesigurnosti političnega položaja v obeh francoskih kolonijah Maroku in Tunisu so v Washingtonu mnenja, da naj se posveča večja skrb tistim krajem Severne Afrike ob obali Sredozemskega morja, ki so pod oblastjo Španije, torej diktatorja Franca. V Washingtonu tudi trdijo, da je postal režim Franca v Španiji ustaljen, dočim se o sosednji Franciji tega ne more trditi.

V odnošajih med Združenimi državami in Francijo je treba gledati na tele dogodke:

Francoski predsednik vlade Pierre Mendes France je napovedal svoj obisk v Washington. Slo bo za ameriško pomoč Franciji. Politično vprašanje Indokine je itak rešeno. Amerika je dajala veliko denarno in vojaško pomoč za časa vojne v Indokini. Ali ta pomoč sedaj kratkoma odpade, to pa radi tega, ker je vojna v Indokini končana?

Mendes France je napovedal svoj lastni gospodarski program, ki naj napravi Francijo gospodarsko neodvisno od zunanjega sveta. Finančni odbor francoske spodbudne zbornice je njegov gospodarski načrt tudi odobril. Zakaj potem Mendes še prihaja v Washington, če se hoče s Francijo vred gospodarsko osamosvojiti?

Ali je na dnevnem redu kolonijalno vprašanje? V Maroku v Severni Afriki trajajo politični nemiri dalje. Maročani zahtevajo za sebe vsaj tisto samoupravo kot jo je Mendes France obljubil sosednjemu Tunisu. Domačini-nationalisti so v mestih Rabat in Fez uprizorili take demonstracije, da je prišlo do hudega prelivanja krvi.

To pot njihova akcija ni bila naperjena samo zoper Francoze in njihove prijatelje, marveč tudi zoper judovske trgovce, katere so več poklali in ranili. Maročani zahtevajo, da Francija dovoli povrnitev bivšega sultana Youssefa, ki mora živeti sešaj v pregnanstvu na otoku Madagaskarju.

Dram. zbor "Anton Verovšek"

Jutri, v petek zvečer ob osmih se vrši redna seja dramskega zbora Anton Verovšek v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Vabi se vse člani in članice, da se udeležijo.

Dospela k možu

Iz Grganjice, pošta Zvečaj, Hrvatska, je v soboto z avijonom dospela Roza Lauš k svojemu možu Mr. Nick Laush na 1108 E. 76th St. Vse potrebno za potovanje je uredila tvrdka Kollander.

ODKOD NEZAPOSLENOST V JEKLARNAH

WASHINGTON, 4. avgusta—Nezaposlenost je precej občutna v ameriških jeklarnah. Federalna vlada je prvič objavila številke in pojasnila k tem številkam, ko gre za federalna naročila jejklenih izdelkov. Ta so se zmanjšala. Leta 1951 je obrambeno tajništvo v Washingtonu dalo naročil za 5,600,000 ton jekla. Leta 1952 za 6,300,000 ton in leta 1953 za 6,100,000 ton.

Po končani vojni na Koreji in v zvezi z zmanjšanjem stroškov narodne obrambe so se tudi ta naročila znižala. Na splošno je samo tajništvo za narodno obrambo v letih vojne na Kore-

Pastor Niemoeller v Ameriki

CHICAGO, 4. avgusta — Na svetovni kongres protestantovskih cerkva, ki se bo otvoril v Chicagu 12. avgusta, je prišel iz Nemčije znani vodilni nemški pastor Martin Niemoeller. Niemoeller je bil v prvi svetovni vojni oficir v nemški mornarici. Ko se je pojavil Hitler, mu je kljuboval. Ob svojem prihodu v Ameriko je dejal:

"Cerkve ni sposobna uničiti nobena državna oblast, ampak tudi nobena posvetna oblast ni v stanu cerkve rešiti. Če bo cerkev umrla, bo storila samomor. Kjer cerkev živi, živi zato, ker veruje v svoje poslanstvo."

Niemoeller je tudi rekel, da poglavito vprašanje cerkve v Nemčiji danes je, kako pripraviti ljudi, ki pripadajo cerkvi, da bi res postali kristjani!

Na potu v staro domovino

Z letalom so se zadnji teden podali v staro domovino: Mr. Vincent Zgonik, ki potuje v Dobrovlje, Slov. Primorje; Mr. Michael Zele v Parje pri Knežaku; Mr. Jelenko Stojanović v Zaječar in Mr. Živko Božinović v Miličevu.

Na parniku Mauretania pa je odpotovala Mrs. Pauline Cerin v Arnovo selo pri Brežicah.

Včeraj so se na parniku Queen Mary odpeljali iz New Yorka: Mrs. Catherine Malnar v Slamno vas pri Metliki, Mrs. Antonia Duša v Dobrunje pri Ljubljani, Mr. Frank Hegler v Rapljevo pri Strugah na Dolenjskem, Mr. Nick Kokot v Rosalnice pri Metliki, Mr. Paul in Mrs. Theresa Soša z hčerko Caroline v Orebič, Dalmacija.

Potujejo s posredovanjem potniške firme Kollander. Srečno pot in zdrav povratek.

Na oddih

Za teden dni so se podali na počitnice Mr. in Mrs. Frank Stephan ter Mr. in Mrs. John Zidan iz 6931 Hecker Ave. Šli so v letovišče Christians Lake, katero vodita poznana Mr. in Mrs. Dominik Krasovec v Michiganu. Želimo jim obilo razvedrila!

DVOJE POLITIK Z ATOMSKO BOMBO

Imeli smo priliko razgovarjati se z Angležem, sedaj naturaliziranim Amerikancem. Tudi njemu se je zahtelo, da gre po dolgih letih pogledat v Anglijo. Dejal nam je:

Sit lačnemu ne verjame. Država, ki ni bila bombardirana, ne ve kaj je bombardiranje. Amerika ni bila, Anglija pa je bila. Ne smete pozabiti, da je London imel v 48 urah začetnega Hitlerjevega bombardiranja 70,000 smrtnih žrtev. Angleži se bojijo napadov z atomsko bombo. Poskusimo vse, samo, da ne pride do vojne z atomskim bombardiranjem. Prepotoval sem skoraj vso Veliko Britanijo. Občutek ljudi je ta, da bi bila Anglija v slučaju tretje svetovne vojne znova bombardirana in porušena, to pot še huje, ker bi padale atomske bombe.

Komisija za atomsko energijo v Washingtonu je izdala svoje polletno poročilo o delu in uspehih na atomskem polju. Iz tega poročila, ki nam je pri roki, posnamemo, da gre produkcija atomskih, posebno vodikovih bomb naprej po načrtu. Produkcija pomeni celo rekord. Zaloga atomskih in vodikovih bomb se kopiči iz dneva v dan. Povelje predsednika Eisenhowerja je to, da gre Amerika naprej v produkciji atomskega orožja vseh vrst in to pred Sovjetsko zvezo. Produkcija pa je usmerjena na dva cilja: Da se bo atomsko orožje uporabilo na bojišču kot takem; da bo rušilo in spremenilo v prah in pepel mesta in okolice. Komisija pa še napoveduje, da se bo atomsko oboroževanje še spopolnjevalo in da so v načrtu nova morilna atomska orožja.

Polio se pojavlja

V Clevelandu je več slučajev polia, kot je bil to slučaj v lanskem letu. Na polio se zdravi 74 ljudi. Od teh bolnikov je 51 takih, ki so stari izpod deset let. Polio je do sedaj povzročil dve smrti.

Redna seja

V soboto zvečer ob osmih se vrši redna seja društva "Zdrženi bratje" št. 26 S.N.P.J. v navadnih prostorih Slov. del. doma na Waterloo Rd. Ker je seja važna, se prosi vse člani, da se udeležijo.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile v terek zvečer pri poznanih Mr. in Mrs. Stanley P. Zupan na 429 E. 120 St. in jima pustile v spomin lučkano deklico, ki bo v družbo bratu. Dekliško ime matere je bilo Frances Morel ter je hči Mr. in Mrs. Michael Morel iz 16224 Grovewood Ave., ki sta postala sedaj osmič stari oče in stara mama. Ponosni oče je pomozni tajnik posojilnice St. Clair Savings and Loan Co. na 6235 St. Clair Ave. Mati in dete se dobro počutita v Euclid-Glenville bolnišnici. Čestitamo!

Amerika ima svoje zračne sile nastanjene na Japonskem in na Okinavi. Okinawa je kot pomorsko oporišče itak znana. Na njej je bilo do sedaj večina ameriških bojnih letal. V zadnjem času so se izvršile na Daljnem vzhodu od strani Sovjetske zveze v Kitajsko velike spremembe, ki so važne v vojaški strategiji. Obe komunistični državi sta pomnožili svoje letalstvo. Skupno imate na oporiščih 7,500 letal vse vzdolž polotoka Sahalina in Kitajske. Številka 7,500 letal pomeni trikrat toliko, kolikor

"Formozo bomo branili" pravi Washington; ali ima tudi Kitajska atomsko bombo?

NOVA RAZPOREDITEV ČET NA DALJNEM VZHODU

WASHINGTON, 4. avgusta—Zadnji letalski napadi na nebu ob vzhodno kitajski obali niso bili slučajni. Kakor znano, je bilo na nebu nad otokom Hainan sestreljeno angleško potniško letalo, na katerem je bilo tudi šest ameriških potnikov. Trije so bili ubiti, trije pa ranjeni. Letalo so sestrelili Kitajci. Amerika zahteva odškodnino, Kitajska se za to opomin ne zmeni. Ali se na Daljnem vzhodu pripravljajo dalekosežne vojaške akcije?

Prvo ko gre za sestreljeno britansko letalo: Amerika ima v Thailandu svojega poslanika v osebi William Donovan. Donovan pomaga organizirati domačo vojsko. Donovan je pa tudi diplomatska zveza med Washingtonom in med Chiang Kajšem kom na Formozo. Donovan se je mudil na Formozi. Kitajci so bili prepričani, da se Donovan, o katerem so vedeli, da se vrača v Thailand, nahaja na angleškem letalu, katerega so sestrelili. Šlo je, to prepričanje vlada v Washingtonu, za očitni namen, da ubijejo poslanika Donovan. Osebnost admirala Stumpa

Ko so ameriška letala iskala ponesrečence zbitega angleškega letala, so bila preganjena po kitajskih letalih. Amerikanci so sestrelili dva kitajska letala. Ob tej priliki je bilo javljeno, da je ameriški admiral Felix Stump dal povelje vsem letalom, da streljajo v naprej, če vidijo nevarnost. Naj torej pazijo, da ne bodo ubiti oni, marveč, da ubijajo druge, ki jih zasledujejo.

Do tega slučaja ameriški javnosti na splošno ime admirala Stumpa ni bilo znano. Admiral Stump je ameriški vrhovni poveljnik na Pacifiku, razen, ko gre za ameriško oboroženo silo na Japonskem in na Alaski. Torej poveljnik ne samo mornarice, marveč kopne vojske in letalstva. Admiral Stump je v aktivni službi že od leta 1917. Strokovnjak je v mornariških vprašanjih in se je udeležil aktivno vojne na Pacifiku, po vojni pa je bil poveljnik velikih zavezniških manevrov na Atlantiku. Če je torej izdal odločno povelje, da se brezobzirno strelja, je to povelje izdal v svojstvu vrhovnega poveljnika, torej odgovorne in odločilne osebnosti.

Kitajska in atomska bomba
V Washingtonu ugibajo o tem, ali ima Kitajska na razpolago atomsko bombo, katero da ji je dala Rusija. Iz kitajske propagande se posnema, da tudi Kitajci grozijo z "masčevanjem v masah," izraz ameriškega državnega tajnika John Foster Dullesa, ki je mislil na posledice atomske eksplozije. Točnih podatkov sicer ni, vendar Washington ne izključuje možnosti, da delate Kitajska in Sovjetska zveza v vprašanju atomske produkcije roko v roki.

Zračna ojačenja v Aziji
Amerika ima svoje zračne sile nastanjene na Japonskem in na Okinavi. Okinawa je kot pomorsko oporišče itak znana. Na njej je bilo do sedaj večina ameriških bojnih letal. V zadnjem času so se izvršile na Daljnem vzhodu od strani Sovjetske zveze v Kitajsko velike spremembe, ki so važne v vojaški strategiji. Obe komunistični državi sta pomnožili svoje letalstvo. Skupno imate na oporiščih 7,500 letal vse vzdolž polotoka Sahalina in Kitajske. Številka 7,500 letal pomeni trikrat toliko, kolikor

Tajnik se vrnil
Mr. Anton Bokal, začasni tajnik društva Mir št. 142 S.N.P.J., sporoča, da se je tajnik Mr. Frank Sustaršič povrnil z obiska v stari domovini. Sedaj je zopet prevzel tajništvo in članstvo se naj v društvenih zadevah odselej obrne na Mr. Sustaršiča. V nedeljo dopoldne ob 9. uri se vrši redna seja v navadnih prostorih Slov. doma na Holmes Ave. in vabi se članstvo, da se udeležijo v velikem številu.

ZADNJE VESTI

Oblačno, deževno, vlažno vreme danes in jutri. Najvišja temperatura bo 85 stopinj, najnižja pa okrog 60 stopinj. Dočim je splošno po Ameriki deževno, oblačno, na severozapadu tudi mrzlejšje vreme, je ameriški jug, posebno država Texas, še vedno v hudi vročini in vlagi. Tam do li imajo stalno 100 stopinj vročine.

V aferi zdravnika Samuela Shepparda je policija odredila, da bo vzela prstne odtise od vsakega, ki je bil na dan umora Marilyn Sheppard v hiši zdravnika. Zdravnik Sheppard sam svojega zagovora ni spremenil. Odklanija krivico, kakor tudi odgovore na večino vprašanj.

Pojasnjena pa je bila smrt Evelyn Van Dyke, stare 44 let, 4302 Stiekney Ave. Svojeega moža Roberta je pozvala na večerjo. Ko je mož prišel čez 10 minut v hišo, je našel obed na mizi, povečerjal je, nato pa šel v spalnico, kamor je odšla žena. Našel jo je ležečo na postelji s prestreljenimi prsi, samokres pa je ležal ob njej. Prepeljana je bila v bolnico, kjer so ugotovili njeno smrt. Mož je policiji povedal, da je žena zadnje dni tarnala, da se ne počuti dobro.

Nova vlada v Guatemali ima nemirno življenje. Komaj se pomirijo upori v vojaških vrstah, nastopi civilno prebivalstvo. Danes je prestolnica Guatemala doživela splošno stavko. Stavke nimajo v rokah komunisti, marveč izraziti anti-komunisti.

V Pekin, III., je prišlo v podjetju American Distilling Co. do eksplozije. Na galone in galone viskija je uničenih. Eksplozije se še vedno ponavljajo in niso pod kontrolo. Edina bolnica v mestu, Public Hospital, je prenapolnjena. Koliko je mrtvih, ranjenih in pogrešanih, se še ne da s točnostjo reči. Eksplozije ob poročilo še trajajo.

Ameriške mornariške oblasti v Tokiju so danes objavile alarmantno vest, da ima Sovjetska zveza v Pacifiku na operiranju kakih 90 podmornic, torej četrtino vseh, kolikor naj jih ima Sovjetska zveza.

Predsednik Eisenhower je na včerajšnji konferenci tiska odločno nastopil v obrambo generala Marshalla, katerega so McCarthyisti hoteli oblatiti. Eisenhower je dejal, da je osebnost Marshalla v vprašanju patriotizma in nesebičnosti izven vsakega dvoma.

V staro domovino

Mr. in Mrs. Math Beros, ki vodita fotografski studio na 6116 St. Clair Ave., se v soboto podata proti New Yorku, kjer se bosta v sredo vkrcala na ladjo Queen Mary, s katero se popeljeta na obisk v staro domovino. Po dolgih letih se bosta zopet snidla z dvema bratoma, ki jih ima Mr. Beros v Zagrebu in Beogradu, ter dvema sestrami in drugimi sorodniki, ki jih ima Mrs. Beros v Dalmaciji. Njun studio bo zaprt do koncem oktobra meseca, ko se zopet vrneta domov. Srečna pot!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town
(Po raznašalec in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NOVO STANJE V AZIJI

Na razpolago so nam parlamentarni zapiski zadnjih velikih debat v britanskem parlamentu. Ko jih listamo, moramo prihajati do zaključka, da je jasen tako Churchill, kakor Eden, kakor tudi Clement Attlee. Tako vlada, kakor opozicija veste kaj hočete.

Ce analiziramo prvega govornika britanske zunanje politike, ki je ali predsednik vlade, navadno pa zunanji minister, lahko ministra Edena peremo očitka, da bi ne poznal komunizma in njegovih metod. Ko je šlo za vprašanje zedinjene Koreje, je Eden priznal, da je to vprašanje sicer ostalo nerešeno, ni pa pričakovati, da bi se rešilo vsaj, tako kmalu ne. Na Koreji naj bi se izvršile skupne svobodne volitve. Nato naj bi se iz Koreje umaknile vse tuje čete, nato naj bi neko mednarodno telo nadzorovalo izvajanje mirnega državnega življenja na Koreji.

Nekaj sličnega se predvideva tudi o pogodbi o Indokini. Tudi tam naj bi posegli vmes neki nevtranci, ki bi skupno delali s komunisti. Eden je k tej točki pripomnil dobesedno:

"Skušnje so nas učile, da je kako delo med nevtranci in med komunisti kratkoročno nemogoče. Nevtranci so nevtranci, komunisti so komunisti. Tako je treba gledati stvarim v oči."

Ce imajo komunisti nekaj zasedenega, brez bojev ne odstopijo. Pregnati komuniste z zasedenih položajev bi se reklo začeti z vojno. Kdo pa hoče vojno? Priznati je torej obstoječe stanje. Ali pa recimo ljudstva v Aziji res želijo komunizem?

Eden gotovo pozna Azijo, zlasti pa južnovzhodno Azijo. Tam je tudi Velika Britanija, zelo zainteresirana. Saj ima svoje dominionje kot so Pakistan, Indija in Ceylon. Dominijoni pa so še vedno v politični zvezi z materjo domovino Veliko Britanijo. V južnovzhodni Aziji so države, ki so nastale iz bivših kolonij. Je to na primer Burma ali pa Indonezija, ki je bila svoječasnno nizozemska kolonija. So države, ki niso bile nikdar v kakih kolonijalnih odnosih, marveč vedno svobodne. Te države so imele pred kratkim skupno konferenco v mestu Colombo na Ceylonu, kjer so se izrekle proti komunizmu in za zvezo zoper komunizem.

Tam na Pacifiku so Filipini, ste Avstralija in Nova Zelandija. Tudi te države so proti komunizmu. Ali pa naj se sedaj ustvari nekaj nasilnim potom, ali celo pod grožnjami? Govorilo se je o vojaški organizaciji NATO, ki se, kakor ta za Evropo, naj postavi za južnovzhodno Azijo. Za britansko zunanjo politiko je to vprašanje čisto jasno. Nekaj realnega v južnovzhodni Aziji se da ustvariti le, če vse omenjene države občutijo potrebo po taki varnosti. Siliti jih v neke zveze, do katerih same ne čutijo potrebe, politično ni realno. Odtod tudi znani Edenov predlog, da se ustvari za vso Azijo tako imenovani Locarno, to je pogodba, ki bi garantirala vsaki državi članici te zveze, da jo bo po načelu "vsi za enega in eden za vse," vsaka druga članica ščitila in ji pomagala, če bi bila napadena. Glavno pa je: Priznati obstoječe stanje kot je! V tej točki pa pridemo do osnovne in bistvene razlike zunanje politike Velike Britanije in Združenih držav, ko je na dnevnem redu vprašanje Kitajske!

Tako Eden, kakor Attlee sta si bila edina v tem, da je nerealno, če se reče v politiki stalni NE! London je priznal Kitajsko. Clement Attlee je tistim, kateri nočejo priznati obstoječega stanja na Kitajskem, republike kot je in vlade kot je, očital, da uganjajo burke. Je pač težko pogajati se s stranko, katere ne poznaš, oziroma je ne pripoznaš! Na drugi strani pa naj se tej nepripoznanosti državi hočejo naložiti neke naloge in to po Združenih narodih, katera organizacija pa te Kitajske itak nima v svoji sredi! Položaj kot je v Aziji, pa narekuje samo eno realno politiko, da se poišče nek "modus vivendi," to je način, da ljudstva živijo skupaj kljub razlikam v političnih ideologijah.

L. C.

UREDNIKOVA POŠTA

Proslava 50-letnice društva Naprej

CLEVELAND, Ohio—Kakor smo že poročali, bo društvo Naprej št. 5 SNPJ proslavljalo 50-letnico svojega obstoja v nedeljo, 8. avgusta na farmi SNPJ, Chardon in Heath Rd., ki je slehernemu znana.

Na tej proslavi bo nastopil izvrsten govornik Michael Kumer iz Universal, Pa. Nadalje boste imeli tudi priliko se veselo zavrteti pod vodstvom Tomšičeve orkestre. Kuharice in točaji pa bodo preskrbeli za vse druge ugodnosti, katere dajajo moč in veselje slehernemu, ki se jih poslužuje. Imeli boste tudi priliko se seznaniti s svojimi prijatelji in znanci, ki se morda niste že dolgo videli ter se v hladni senci zabavali in krepili. Ker ne bomo imeli busa za prevažanje, ker se ne izplača, apelira odbor, da tisti, ki imate svoje avte, da uzamete s seboj svoje bližnje, ki nimajo svojih vozil, da bodo tudi oni imeli priliko se udeležiti proslave. Pripeljte tudi svoje otroke, da se bodo tudi oni veselili in zabavali na igriščih, ki jih farma poseduje.

Torej na svidenje, 8. avgusta na farmi SNPJ.

Odbor.

Važna seja društva V boj, št. 53 S.N.P.J.

CLEVELAND, Ohio — Članstvo društva V boj, št. 53 S.N.P.J. se opozarja, da se prihodnjo nedeljo vrši redna mesečna seja, ki je zelo važna. Med drugim pride na dnevni red tudi razprava o pravih in navodilih delegatov za prihodnjo konvencijo, ki se prične 20. septembra. Sleherni član, kateremu je mogoče, je dolžan, da se te seje udeleži in poda svoje mnenje ter priporočila v korist društva in organizacije.

Seja se prične kot običajno, ob 9.30 uri dopoldne in se vrši v navadnih prostorih Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Podano bo tudi poročilo o pikniku, ki se je vršil 25. julija. Pridite vsi in bodite točni!

Joseph F. Durn, tajnik.

Zahvala

Spodaj podpisana se prav pri srčno zahvaljujeva sinovom in hčeram ter številnim prijateljem, ki so naju tako presenetili ob najini 41-letnici zdravega in veselega ter srečnega zakona.

Louis je doma iz zelenega Stajerja, Rezi pa iz lepe Gorenjske.

Torej, še enkrat vsem skupaj hvala lepa za vašo udeležbo in Bog vas živi vse skupaj. Ostaneva vam udana

Louis in Rose Eckart
21931 Westport Ave.
Euclid 23, Ohio

Za Adamičevo ustanovo

EUCLID, Ohio — Za Adamičevo ustanovo za odkup njegovih spisov so darovali: Mr. Anton J. Terbovec \$5 ter Mr. in Mrs. John Zigman \$5 v spomin pokojnega glavnega tajnika Slovenske dobrodelne zveze, Frank A. Sešek.

Najlepša hvala!
John Zigman, blagajnik.

Za Adamičev spomenik

EUCLID, Ohio — Za Adamičev spomenik, ki bo postavljen v stari domovini, sta darovala \$5 Cilka in Anton Jankovich v spomin pokojnega Antona Tomšiča iz Oakland, Cal. Odbor se jima najlepše zahvaljuje.

Mary Božich, tajnica.

ARE WE HELPLESS?

NOT A BIT

WHEN WE'VE GOT

OUR FIRST-AID KIT!

YOUR DRUG COUNTER HAS
OFFICIAL DISASTER FIRST-AID SUPPLIES

Kje je Ho Chi Minh?

PARIZ, 3. avgusta—Francoska vlada je prepričana, da voditelj upornikov v Indokini Ho Chi Minh ni več pri življenju. Pekinški radio je sicer javil, da je Minh obljubil skorajšnjo osvoboditev tudi južnega dela Vietnama, Francozi pa so kljub temu prepričani, da Minha ni več živega.

Minha ni bilo zraven pri podpisu nobenega važnega dogovora na licu mesta v Indokini, se osebno ni nikjer pojavil, četudi bi moral proslavljati svojo zmago, v Vietnamu pa se ne pojavlja več njegove slike.

VOZNIKI—V ŠOLO

NEW YORK, 3. avgusta — Mestna občina je sklenila, da bo otvorila posebno šolo in to v obliki večernih tečajev za tiste voznike, ki so se pregrešili pri vožnji zoper cestno policijske predpise, bili obsojeni in prestajajo kazni. Čez dan naj delajo, kakor to predpisuje uprava kaznilnice, na noč naj gredo na tečaje, kjer se bodo naučili pravilne vožnje.

ATOMSKA ZNANOST V INDIJI

NEW DELHI, Indija, 3. avgusta—Indija hoče iti z razvojem časa naprej. Tudi ko gre za atomsko energijo. Predsednik vlade Nehru je ustanovil poseben oddelek, ki bo študiral atomsko energijo in ki bo podrejen direktno njemu. Tudi Indija ima svojega strokovnjaka na atomskem polju. Je to 45-letni dr. Homi Bhabha.

INDIJA ZAHTEVA KOLONIJO GOE

Kot nekdanji "Rim Vzhoda" napolnjuje Goa, majhna portugalska kolonija na zahodni obali svobodne Indije, eno najsijsajnejših strani v knjigi portugalske zgodovine. Dosledno in neupogljivo se Lizbona upira zahtevam Indije in o svoji koloniji sploh neče razpravljati. Indija čedalje bolj izpričuje, da ne bo odnehala, dokler tudi tega cilja ne bo dosegla. Portugalska pa pravi: "Tu je Portugalska!" "Ne potrebujemo nobenega plebiscita," pravijo tudi oblasti v glavnem mestu Pandšinu, kjer vlada razen še zmeraj zelo vplivnega nadškofa portugalski generalni guverner s kakimi tridesetimi uradniki iz matične dežele še po starih zakonih iz leta 1810.

Indija čedalje bolj poudarja, da v Goi ni nobene opozicije proti vladajoči portugalski gospodi, da je tam cenzura zelo stroga in da sindikatov sploh ne pozna. Prebivalstvo Goe pa politično še ni dovolj zrelo, da bi razumelo pomen boja proti tujemu nasilju. Velik je tudi vpliv katoliške Cerkve, ki si na vse kripke prizadeva, da bi se krepko zadržala vsaj na meji Indije.

Zanimivo je, da se Portugalski, ki so leta 1510 sledili osvajačju Albuquerqueu, v Goi nikoli niso imeli za vladajočo raso. Za Hinduse, s katerimi so se čisto pomestili, so bili osvoboditelji izpod tujega mohamedanskega gospodarstva. Goa je kmalu prišla pod vpliv katoliških misijonarjev. Tam naj bi bili pokopani tudi telesni ostanki Frančiška Ksaverija. Glavno mesto je šlo že pred nekaj sto leti 200.000 prebivalcev. V njem je cvetela zlasti trgovina. Samostani in cerkve so kar rasli iz tal, vpliv jezuitov je bil čedalje večji; inkvizicija tudi Goi ni prizanesla. Zdaj je videti tam samo še razvaline kot klavne ostanke teh mračnih časov. Podkralj je že leta 1753 zamenjal staro Goo z novo ali Pandšimom. Neposredni povod za zgraditev nove prestolice je bila strašna kuga.

Goa ima mnogo naravnih bogastev. Manganovo in železno rudo pa so začeli kopati šele v novem času. Razen bogatih ležišč soli pridelujejo v tej deželi tudi mnogo popra in kokosovih

ZA UBOGE SLEPE OTROKE

FLINT, Mich., 3. avgusta — Slučaj trojčkov deklic, ki so se rodile pred osmimi meseci v družini Price in ki so postali žrtve slepote, je vzbudil sočustvo po celi Ameriki. Dvoje deklic od trojčkov je na posebni očesni bolnišnici popolnoma oslepelo, tretja na enem očesu. V Coloradu so začeli z akcijo, da se zbere potrebni fond, da bo mati Mrs. Price slepe trojčke lahko odgajala in hranila.

VRNITEV GRŠKIH OTROK

ATENE, 3. avgusta—V Grčiji je bila v letih 1946 do 1949 državljanska vojna. Za oblast so se borili komunisti in antikomunisti. Za časa te vojne so komunisti odpeljali v sosednje države Grčije na tisoče otrok. Nekaj teh odpelanih otrok je šlo še dalje v Romunijo. Romunija se je sedaj javila za pripravljen, da vrne te otroke, 1.200 po številu, nazaj.

MacARTHUR POZABLJEN

WASHINGTON, 3. avgusta — Padlo je v oči, da general Douglas MacArthur pri zadnji azijski krizi ni prišel v poštev. Nihče ga ni vprašal, kaj misli glede Indokine, kaj misli glede zedinjene Koreje. Povdarja se namreč, da je bil general skoraj vse svoje življenje na azijskem in pacifiškem področju, da je bil vrhovni poveljnik ameriških vojnih sil na Daljnem vzhodu in baje pozna azijske razmere.

vih orehov. Riž pa morajo večidel uvažati. Riž in tekstilno blago sta v Goi znatno dražja kakor v Indiji, zato prav revni prebivalci odločno zahtevajo priključitev Goe k Indiji. Ta kolonija ima tudi nekaj industrije. Tovarniški delavci so plačani zelo slabo. Zato je razumljivo, da se tudi sami potegujejo za priključitev k Indiji. Razen tega je prispelo v Goe kakih 100.000 indijskih beguncev. Najbolj se upira priključitvi nadškof kot predstavnik katoliške večine. Mož se boji "komunistične nevarnosti."

Pri tem mu pridno pomagajo trgovci in tihotapci. Tihotapstvo namreč v tej deželi bujno razveta. Vsako leto pretihotapajo na slikovitih džunkah ali skoki težko prehodno džunglo za več milijonov dolarjev blaga iz Arabije ali z Daljnega vzhoda. Zato je razumljivo, da se priključitvi k Indiji krčevito upirajo.

V Lizboni so se začeli lani, potem ko so se izjalovila pogajanja zavezi Goe, bati, da bi utegnile nja med Indijo in Portugalsko ZDA zgraditi v Goi vojaško oporišče. Zaman na Portugalskem poudarjajo gospodarsko nujnost zgraditve modernega letališča, ki bi skupaj z odličnim naravnim pristaniščem pripomoglo, da bi se Goa povsem osamosvojila od Bombaya. Portugalska upa, da bo obdržala poleg otoka Timor v Sundskem otočju ter afriških posestih Angole in Mozambiquev tudi Goe kot bleščeč simbol svoje starega "patronata nad Orientom." Indija pa spet noče mirovati in najbrž ne bo mirovala dokler ne bo zbrisana z zemljevida indijskega kontinenta barva na lisa Goa ter sosedni koloniji Daman in Diu.

ISČEJO ZAKLAD

LISBON, O., 3. avgusta—Tu je razširjeno ustno sporočilo, ki je šlo od rodu do rodu, da so francoski vojaki v Ameriki in to v letih 1785-1809 zakopali v zlatih kovancih vrednost \$1.000.000. Zaklad naj leži na posestvu, ki pripada Elsonu Robinsu. Pet meščanov se je odločilo, da bi prekopalo to posestvo. Tudi so se že zmenili, kako bodo razdelili zaklad, če ga najdejo.

SPOMINI NA POTOVANJE V STARO DOMOVINO PRETEKLO LETO

Piše JOSEPHINE ERJAVEC, Joliet, Illinois

Romanje na Šmarno goro in drugi doživljaji

(Nadaljevanje)

Ko smo nadaljevali vožnjo, so večkrat prišli v kupejo uradniki-pregledniki naših "Pass ports." Vsakokrat je vladal šum med potniki v sosednjih kupejah. Ko so prišli do nas in so videli naše pass ports, so se obnašali zelo galantno, rekoč "ah, ameriko!" Serviralo se je kosilo v jedilnici. Bilo je dve uri in mi smo se vrstili, da ne bi bila kupeja prazna, jaz sem šla naprej, nato sem se vrnila ter sta šla Ronald in Jonita. Pred mano v jedilnici so sedele za mizo Indijke, oblečene v njih narodne noše. Potovale so v London, za njimi pa turški državljani. Nemo sem opazovala tisto mešanico. Večkrat sem vprašala konduktorja, če je naš vagon pravi za Rim, ker se v Ljubljani so mi naročali, da se zelo rado pripeti, da se usede oseba v na pačni vagon, katerega potem v Milanu premenijo na drugi tir ali kjer koli se jim zdi potrebno.

Torej smo bili v pravem vagonu. Ker se nam je zdela daljava do Rima zelo dolga in zelo vroča je bilo, sem vprašala konduktorja, kdaj bomo vendar prišli v Rim. Odgovoril je, da ob osmih zvečer, bila pa je že 10 ura, ko je vlak privozil na rimski kolodvor. Kar mislila sem si, da smo kje v Ameriki. Le tudi oblečeni uradniki in agentje raznih družb in tolmači, ki so tekali gor in dol, nam je bilo dovolj jasno povedano, da smo dospeli v Rim.

Kolodvor je popolnoma modern, streamline, kakor kateri najlepši kolodvor v Ameriki. Bila sem začudena videti tako moderno stavbo. Zelo veliko, z raznimi uradi in programi. Ko smo se končno ustavili, sem rekla svojim otrokom "That's it, this is Rome." Hitro sem izročila moji prtljago postrežku, ki nam je tudi pokazal, kam se obrniti. Dobili smo dober hotel, blizu kolodvora in v sredi mesta, kjer smo se ustavili za par dni. Moja otroka sta postala nenavadno molčeca, ker smo opazovali ves ta promet pri cesti hotela. Naš hotelir nam je dobil vozne listke za prihodnji dan, da smo si ogledali Rim; zjutraj, popoldne in zvečer.

Namen naše ture zjutraj je bil ogledati si stari del Rima. Tam smo videli še razne razvaline mesta, menda še od Kristusovih časov. Najbolj je pa moja otroka zanimalo videti Kolesum, ker so vedeli, da tu so nekoč kristjane mučili in morili. Takoj me je vprašala Jonita: "Ali je to tisti kraj, kjer se je filmala igra 'Quo Vadis?'" Potem nas je peljala naš vodnik in smo se ustavili v katokombah. Tam so nam najprvo dali male svečke, da smo videli hoditi spodaj pod zemljo. Šli smo čimbolj globoko, vedno navzdol. Vodnik, ki je bil neki pater, nam je razlagal o svetnikih, ki so tam pokopani ali vzdani. Tam so tudi velike sveče gorele, za katere so plačali odlični Rimljani.

Začelo nas je zebsti, ker je bilo zelo vlažno. Morali smo se skupaj držati, drugače bi se izgubili kje za ovinkom. Ko smo se približevali vходу, smo bili že veseli zopet zagledati sonce. Zunaj v bližini smo vstopili v malo prodajalnico svetih podob, rožnih vencev in svetinj. Tiste so patri tudi takoj blagoslovili. Naša tura za zjutraj je bila končana.

Popoldne nas je tura vodila v novi del Rima. Tam so nas peljali v krasne cerkve, potem na vrh hriba, od koder smo videli ves Rim in okolico v vsej svoji krasoti.

Videli smo kupolo basilike Sv. Petra, svetili v zlatu, ki je jasno dokazovalo največje središče kristjanov. Peljali smo se dalje ter si ogledali neštivilnih zgodovinskih poslopij, tudi balkon,

od koder je Mussolini govoril svojemu ljudstvu, nato krasno, na novo zgrajeno kopališče, katerega je še Mussolini dal zgraditi, ki je popolnoma po ameriškem vzorcu. Videli smo novo poslopje, ki še ni bilo gotovo za ameriške seminare—tu bo središče naših ameriških fantov, k se bodo posvetili duhovskemu stanu. Ta seminerij je bil blagoslovljen pred par meseci. Iz Amerike so prišli k tej slavnosti razni kardinali in škofje.

Končno smo se ustavili pred basiliko Sv. Petra. Ko smo izstopili, nam je voznik prepovedal jemati sabo naše filmske aparate, rekoč da se ne sme slikati basilika in okolica. Ker sem imela veliko torbico, sem skrla moj aparat in zaostala za drugimi. Hitro sem filmala cerkev in vso okolico ter pospešila korake, da sem bila z drugimi v vrsti. Pri vходу smo vsi obstali, da smo občudovali notranjost te velike cerkve Sv. Petra, ki je glavni stan katoličanov celega sveta. Voznik nam je pokazal grobnico papeža Pija X, ter nam povedal, da bo to leto posvečen v svetnika. Na njem smo videli v grobnici še vso obleko, kakor takrat, ko je bil pokopan.

Potem smo se ustavili pred oltarji drugih svetnikov in občudovali krasne mramorje na oltarjih. Oltar Sv. Petra je tudi nekaj krasnega v zlatu. Pod oltar vodijo vstopnice v grobnico Sv. Petra. Tam so nam dali priliko prižgati svečo, pod vstopnicami. Vsak je izročil mali dar. Šli smo nekoliko dlje, da smo videli Vatikan, z švicarskimi stražniki, ki so korakali gor in dol. Toda nismo pa videli sv. očeta, ker je bil tiste dni na počitnicah. Večerna tura nas je peljala mimo razsvetljenih spomenikov, kakor spomenik kralja Manuela, nato druge krasne stavbe, vse močno razsvetljene, da se je videlo Rim v vsej svoji mogočnosti ponoči.

Ker sem imela naslov za ameriško restavracijo, smo takoj prvi večer vzeli taksi in se peljali tja. Ko smo izstopili, smo videli, da je tisti ameriški restavrant v bližini basilike Sv. Petra. Ko smo se vozili s taksi, sem si zapomnila, kateri busi vozijo do sem in tako smo prihodnjic, ko smo kosili—se odpeljali kar z busi, namesto da bi plačali en dolar in 25 centov za taksi vožnjo, nas je stalo le šest lir za vsakega. Tako sem se bila že navadila voziti se z busom po Rimu, da sem se počutila kar malo domača. Saj še tu po Ameriki se malo kdaj vozim z busom.

Drugi dan smo šli peš, da smo si ogledali druge zanimivosti. Šli smo pač "window shopping" in tudi smo se ustavili na raznih ulicah, da smo si kupili nekatere spomine, za šolske sestre moje hčerke Jonite, ki so se zanimale za spomine iz Rima. Na ta način smo jim najlažje ustregli. Drugi dan je le prehitro minil. Večkrat smo se ustavili v kaki gostilni ali za sladoled kar pri mizicah zunaj. Ob taki priliki pridejo razni berači prositi za kakšno liro, zopet drugi prodajajo nabožne knjige in spomine; zopet drugi, ki zbirajo za razne dobrodelne ustanove. Turiste ne puste pri miru. Kadar kam greš peš ali pa sedi, da si odpočiješ, že je berač za tabo kakor senca, ki te hoče pripraviti ob denar.

Tam je pa tudi največje zbirališče luksusa, kakor največjih beračev in siromakov. Videli smo dame v najkrajših toaletah in zlatnini, tu moške, ki so nam pričali, da zastopajo kakšno važno mesto. Zopet na drugi strani pa taka revščina. Videli smo na busih tudi mnogo duhovnikov in redovnikov, ki so se peljali proti cerkvi Sv. Petra.

(Dalje prihodnjic)

Živalca, ki je ponesla v svet ime Kranjske dežele

Kdo še ni slišal za skrivnostnega prebivalca naših kraških jam, ki nosi ponosno ime človeška riba, močeril, kakor ji pravimo mi, ali proteus, kot je njeno znanstveno ime. Marsikdo jo je že videl, saj ne živi le v Poštojnski jami, ampak tudi v jamaš dolenjskega krasta. Znanstveniki so o tem našem čudu napisali številne knjige in razprave in človeška ribica je ponesla ime nekdanje kranjske dežele po svetu, glas o njenih naravnih lepota in zanimivostih, kakor samo še znani Blagajev volčin.

"Zmajev mladič"

Ko je naš slavn Valvazor zbiral gradivo za svojo Slavo vojvodine Kranjske, se je ustavil tudi ob presihajočem vrelcu v dolini Bele med Vrhniko in Logatcem, "ki teče samo ob določenih časih, sicer pa ne, razen če dreznesh vanj," kot pravi. V podzemeljski votlini sedi zmaj, mu pripovedujejo kmetje, ker je parov preozek, ne more ven. V zmajevi jami izvira studenec in kadar je vode že preveč, jo zmaj bruhne skozi zemeljsko žrelo.

Valvazor se samo smehljaj ljudski preproščini, toda neki kmetič mu prisega, da je videl že tri zmajeve mladiče. Enega nedorastlega zmajčka lahko on, Valvazor, vidi pri vrhniškem poštarju Hortmanu. Valvazor obišče poštarja, toda ta zmajčka nima več, pač pa mu skrivnostno bitje tako natančno opiše, da sklene Valvazor: "... do zdevni zmaj je bil ped dolg in po obliki podoben kuščarju. Bil je skratka podzemeljski čarv..."

Takšno je bilo prvo srečanje znanstvenika z vrhniškim zmajem, potem pa je bil spet dolgo časa molk.

Proteus anguinus

Leta 1761 je Steinberk v Temeljem poročilo o Cerkniškem jezeru zapisal, da so se pojavile v narasli vodi Unca doslej nezane, čudne živali. Njih pedenj dolgo telo je pokrito s kožo, belo kot sneg in ima zelo dolg rep. Vsaka teh čudnih zverinica ima štiri noge in ko jih vržeš iz saka v čoln, "začno piti in cviliti." Čudna "ribica," nekdanji Valvazorjev zmajček, pol riba pol kuščar, prebivalca kraškega podzemlja, bi nemara spet pala v pozabo, da je ni odredil učeni naravoslovec Scopoli, ki je takrat živel v Ljubljani. Iz okolice Stične so mu kmetje prinesli žive močerile, ki jih je bruhnila voda na dan. Scopoli je takoj sprevidel, da ima pred seboj neznan, nad vse zanimivo živalsko bitje.

Hito je razposlal svojim učencem znanem in prijateljem no-vo odkrito kranjsko čudo, ki ga

je dr. Laurenti na Dunaju (1768) takoj razglasil znanstvenemu svetu, "zmajčka" pa krstil z latinskimi imenom *Proteus anguinus*—človeška ribica, močeril. Prvi, res strokovni opis človeške ribice je pa 1772 dal Scopoli in jo imenoval z nezmotljivim znanstvenim imenom, kot samostojno živalsko plemo.

Pozabljena in spet odkrita

S Scopolijevim opisom je bila zadeva s človeško ribico pri nas končana in pozabljena, dasi so jo med tem takorekoč znova odkrili v Črni jami pri Postojni. Pa tudi v tujini je njena slava kmalu obledela. Pa ne za dolgo.

V dunajskem kabinetu prirodnih ved je Karel Schreibers po naključju našel čudno, neznan žival—našega močerila. Raztelesil ga je in ostrmel. Dobil je stik z baronom Zoissom, prezaslužnim možem za našo književnost in naravoslovje, ki mu je rad poslal novih močerilov. Schreibersu je postala človeška ribica prava znanstvena strast. Z nje-nimi slikami je šel v London in Pariz, ki sta bila takrat žarišči naravoslovne vede.

Leta 1800 je poslal risbe močerila odličnim angleškim anatomom in ti so ga povabili, naj človeško ribico opiše v spisih Kraljevske družbe znanosti. Tako je skromna prebivalca naših kraških jam dobila svoj opis v angleškem jeziku, opremljena s krasnimi bakrorezi.

Schreibersov spis je zbudil veliko zanimanje po vsem znanstvenem svetu, Schreibers je moral narediti po živem močerilu posnetke iz voska in jih pošiljati muzejem in učenjakom po Evropi, v Indijo, Afriko, Južno Ameriko. Izredno lepega močerila za vzorec voščene mu posnetku je dunajskemu učenjaku spet poslal baron Zoiss. Našli so ga v vrelcu Rupnici pri Stični, ki je tako postal tretje, takrat znano nahajališče človeške ribice. Poslej so se kar vrstile v vsaj obširni opisi tega "čuda dežele Kranjske." Cele skladovnice knjig in študij, so do danes obravnavale človeško ribico in probleme, katere so biologi skušali rešiti z njeno pomočjo. Vprašanje, ki je dolgo trlo raziskovalce, je bilo, kako človeška ribica "pride na svet."

Skrivnost poroda

Na tisoče človeških ribic, samcev in samic, so že gojili po akvarijih, toda nobena ni zlegla niti enega jajca ali skotila živega mladiča. Raztelesili so na stotine samic, toda niti v eni niso našli jajčec. Skrivnost poroda človeške ribice je začela učnjake razburjati. Schreiber je bil celo razpisal 20 goldinarjev

nagrade, velika vsota za takrat, za prvo samico z godnimi jajčeci, toda brez uspeha.

Meseca junija 1825 je pa pri-nesel kmet Gek z Vrha, uradniku Strtilu v Stično izredno lepega močerila. "Ujel sem to belo ribo," je povedal, "jo dal doma v steklenico in še isti dan mi je doma skotila živega mladiča. Bil je dolg pol drugi palec in čisto podoben materi. Kmalu se je izlegel še en mladič, drugo jutro pa tretji. Zenske so jih vrgle v gnoj."

Večina znanstvenikov se je smejala kmetovi zgodbi, zlasti ko je 1875 postojnski jamski vodnik Prelesnik nepobitno dognal, da leže močerilova samica jajčeca. Dolenjski kmet je bil postavljen na laž, pa ne za dolgo. Učenjaka Nusbaum in Krammerer sta ugotovila, da močerilovka res skoti žive mladiče in da so prav taki, kakor jih je opisal Gek z Vrha.

Kaj pa sedaj? Kakšni čudna reč je to: Ali se izleže človeška ribica iz jajčec ali samica skoti žive mladiče?

Uganko je rešil Kammerer. Dokazal je, da človeška ribica v hladni podzemski duplini rodi samo žive mladiče, v toplih laboratorijskih prostorih pa izleže le jajčeca. Torej v kraških jamah, kjer toplota nikoli ne preseže 15°, skoti močerilova samica le žive mladiče.

Tako je bila odkrita poslednja tajna našega čudnega prebivalca, "zmajčka" kraških jam—človeške ribice.

Podvodni izviri na Sušicah in krog Dolenjskih Toplic večkrat vržejo na dan človeško ribico. Tudi v Brdovskem vodnjaku v Vavti vasi, ki črpa vodo iz podzemskega potoka Globočca, potegne včasih črpalka tega svojevrstnega prebivalca podzemlja, seveda ga pa črpalka že pokvari. (Dolenjski List)

Kako človek umira

Kako človek umira in kako dolgo je umiranje? Sploh lahko rečemo, da je človek umrl, ali je bolje dejati, da so prenehale delovati posamezne fiziološke funkcije človeškega organizma?

Po ugotovitvah zdravnikov najprej odpovedo možgani s svojim živčnim sistemom. Nato ponehuj srce, in šele potem začne človek gubiti vid. Toda slusni organi lahko sprejemajo zvok še celo uro po "smrti" najvaž-

nejših organov: možgan, srca in oči. To je že prava smrt človeške osebnosti kot zavestnega bitja. Toda popolna fizična smrt še ni nastopila.

Nekateri organi še vedno delujejo. Tako jetra živijo še dva dni, lasje in nohti rastejo mrliču celih sedem dni po "smrti" možgan. Zato ni čudno, da se delovanje srca z injekcijami lahko nadaljuje še po smrti možgan in oči, kar seveda ne pomeni, da je človek še živ. Zato tudi lahko oči mrliča uspešno presadijo na bolnika, ki je izgubil vid, sicer je pa zdrav. "Mrtve oči" je le treba pravočasno presaditi. Za možgani, srcem, očmi in sluhom začno človeku najprej umirati mišice. Ker je kri nehala krožiti, so ostale brez hrane in toplote, pa se ohladijo in otrpejo.

Po mnenju zdravnikov umira človek postopoma do popolnega prenehanja vseh življenjskih funkcij: možgani umirajo 10 minut, srce 20, oči 30 minut, sluh eno uro, mišice rok in nog štiri ure, mišice notranjih organov 10 ur, žile 18 ur, jetra dva dni, kosti tri dni, koža pet dni, lasje in nohti sedem dni. (Dolenjski List)

Oglašajte v ... Enakopravnosti

SHOWBOATER!

John Tyers, handsome young Metropolitan Opera baritone and a recent guest soloist at the Cleveland Pops concerts, returns to Ohio next week to sing the Gaylord Ravenal role in Muscardinal's production of "Showboat." The Jerome Kern-Oscar Hammerstein classic, which follows the current "Finian's Rainbow," will continue for two weeks from August 3rd through the 15th.

Iz zgodovine Novega mesta

V Vrhovčevi "Zgodovini Novega mesta" iz leta 1891 beremo med drugim, da je imelo mesto krvavo sodstvo (krvavo sodišče) vse do prihoda Francozov. Medtem ko je ljubljanski magistrat (vsaj v Valvasorejevem času) sam smel izrekat smrtno obsodbe, pa je moral novomeški prositi, da so mu poslali v mesto cesarskega sodnika, ki je sodišču predsedoval in vodil obravnavo.

Iz Vrhovčeve Zgodovine Novega mesta objavljamo odstavke, ki bi gotovo zanimali naše bralce:

V vicedomskem arhivu v Ljubljani se nahaja račun o stroških, ki jih je imelo Novo mesto z nekim zločincem Jurmanom, ki ga je moral zapreti zaradi velikih hudodelstev in ga postaviti pred sodišče. To se je zgodilo leta 1737. Jurman je bil obtožen zaradi svetokrunstva, lažnih tatvin in ropu. Za take zločine je zakon predvideval smrtno kazen, izreči pa jo je moral cesarski sodnik iz Ljubljane, s katerim je prišel tudi njegov pisar, kmalu za njima pa tudi rabelj. Za pot iz Ljubljane je zaslužil sodnik 35 goldinarjev in 13 krajcarjev, njegov pisar pa polovico tega—17 gld. 56 kr. Jetnika so imeli zaprtega od 18. septembra do 23. oktobra; obično je stal 6 krajcarjev na dan. Vsak drugi dan so mu dali vrhutega še po eno sve-

FINO KUHINJSKO PEČ

Maytag izdelka, na plin, kot nova, se prodaja radi selitve v kraj, kjer ni plina. Za podrobnosti pokličite WI 3-1959

LASTNIK PRODAJA

1-DRUŽINSKO, 7-SOBNO HIŠO, S POHISTVOM ALI BREZ na 18305 NEFF RD. Pridite pogledat po 6. uri zvečer.

ENO OPREMLJENO

SOBO SE ODDA V NAJEM POSTENEMU FANTU.

—Vpraša se na—

1110 East 72nd St. EN 1-8254

V NAJEM SE

odda stanovanje s 4 sobami, za odrasle ljudi. Brez otrok ali živali. Spodaj. Vpraša se na 668 East 160th Street

čo. Kupili so mu tudi škaf za 3 krajcarje in 3 otepe slame po 1 kr.

Rabelj je prišel že teden dni pred žalostnim opraskom v Novo mesto. Ker se stvari, ki jih je sam uporabljal, ni dotaknil noben človek več, je mesto nalašč zanj kupilo žlico, nož, vilice, skledice, namizni prt, blazine, odejo itd. Krmili so mu tudi konja. Za grmado, na kateri je sežgal Jurmana, so kupili mestni očetje 9 voz drv in 10 otepev slame. Posebej plačani so bili tudi mestni stražniki, ki so stražili zločinca noč in dan, mu nosili jedi, žagali in klali drva za grmado, prinesli otepe slame itd.

24. oktobra so Jurmana sežgali. Ta dan je zaslužil rabelj 5 gld. 30 kr. Za pritrjanje vrvi je dobil še posebej 1 gld. 20 kr., da je odsekal zločincu glavo en goldinar, da mu je odrezal lase pa 20 krajcarjev. Za grmado, ki jo je pripravil, je dobil 1 goldinar in 30 krajcarjev; da je potegnil truplo z vrvmi na grmado, spet 1 goldinar in da je vrgel še glavo na grmado, spet goldinar. Da je truplo sežgal, je dobil nadaljnji

OPORE (TRUSSES)

Moški in ženske, ki morajo nositi bode dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in ženskega, da ume-rita opore.

MANDEL DRUG CO.

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. 15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

ZAVAROVALNINA

na HIŠO BIZNES - AVTO - ŽIVLJENJE

Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnino vi potrebujete, vam jo lahko preskrbi

DANIEL STAKICH

815 EAST 185th STREET poleg St. Clair Savings & Loan Co. tel. KE 1-1934

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Petkovšek, lastnik Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svaibe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE. SEDAJ JE ČAS

Vršimo vsa, v kleparsko stroko spadajoča dela. Cene so zmerne. — Se priporočamo v naklonjenosti. Lahko pišete na ta naslov:

FRANK KURE

R.F.D. 1, Newbury, Ohio Pokličite telefonično: Newbury 1-283

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S Cool BASEMENT

Še ena prilika za prihranek!

Narodno znani

COIL "SYL-FIRM" INNERSPRING

MODROC

ali Matching Box Spring

- Perm-A-Lator opora za podlogo—se ne čuti vzmeti
- Obilni robovi, ki se ne zvijejo, trdno vdeleni
- Na stotine vzmeti
- Dodatni ventilatorji—notranjost ostane čista in zračna
- Se popolnoma obrne—ima plastične za lahko obračanje
- Enostaven krov—s trpežnim blagom
- Veliko višvov
- Popolno jamstvo

VEČ POČITKA ZA VAS VSAKO URO! Zjutraj vstane sveži kot cvetlica! V korist vašemu zdravju in za trajno trpežnost, investirajte v ta modroc fine kakovosti in veselite se največje udobnosti tekom spanja.

69.50 SYLCON "LIFETIME FIRMRITE" MODROC ALI MATCHING BOX SPRINGS

Jamčeno po Good Housekeeping. Deset-letno pisano jamstvo. Ne čutite vzmeti, zgradba trpežna, da se ob straneh ne vdira. Dodatni ventilatorji ga držijo čistega in prezračenega. Za polno ali posamezno posteljo. Kot oglašano na televiziji.

39.50 vsak

KUPITE NA LAHKA ODPLAČILA

The May Co.'s Basement oddelek s posteljino

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

ZAPRTA VRATA

SPISALA

JULIJA BRAČIČ

(Nadaljevanje)

Grabnikova Lenčka je bivala v pokvečeni koči v grabi pod hribom. Zapuščeno je visela koliba na zaplati sončne poseke med dvema bregovima in bilo je videti, da jo je Dolgi vrh stresel iz svojih nedrj in jo nalašč pustil v tej pušči. Od blatnega kolovoza je držala do te podrtije tako ozka potka, kakršno bi lahko izhodili le zajci in perjad. Le na vsake kvatre je zašel sem kak izgubljen človek, a še ta se je zgrešil, zakaj sem prav zares ni nameraval priti. Ta kočica res ni bila, da bi mogel v njej prebivati pošten kristjan. Streha je vi-

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

DOMESTIC HELP

Nice Home for Elderly People needs COMPETENT WOMAN for HOUSEKEEPER - COOK. Room, board, salary.

Davis 8-4451

REAL ESTATE

LASTNIK gradbenik prodaja 4½ sobno, zidano hišo, ki se da povečati, polna klet, fornex za prislilni zrak, kopalnica obita s ploščicami, zelo snažno in lepo vseposvoda, in se lahko takoj vselite.

6436 S. Kedvale
Ludlow 5-0798

LASTNIK PRODAJA 1½ nadstropni, 6 sobni, angleškega tipa, zidani bungalov; 2 spalnice zgoraj, 1 spodaj, gorkota na plin, polna klet, kopalnica obita s ploščicami, ognjišče, garaža za 2 avta, mnogo dodatkov, blizu šole, transportacije, trgovin. Se mora prodati. Cena zmeren \$18,500.

6435 S. Kedvale
Portsmouth 7-8887

4825 W. 65 ST. 2 družinska zidana hiša, 6 in 5 sob, s 2 spalnicami, klet pod vso hišo, gorkota s vročo vodo in tudi 4 sobna lesena; velik jard. Je prazno. Garaža za dva avta. Blizu transportacije, trgovin in šole. \$31,500. Takoj \$15,000, ostalo vzame lastnik na vknjižbo.

tel. SUMMIT 3239,
med 5. in 6. uro zvečer

VDOVA sama prodaja dvo-nadstropno zidano hišo (stanovanja imajo 3, 4 in 6 sob); gorkota s stokerjem, garaža za 2 avta. V bližini 3 glavnih cest—79th in Emerald Ave., blizu cerkve, šole in trgovin. Pridite in si oglejte, da boste sami lahko cenili ta dober nakup, in se pogovorimo. Cena \$15,000 ali najboljša ponudba. Nahaja se v Cicero.

TOWNhall 3-3586

FEMALE HELP WANTED

YOUNG
LADIES,
become a
Registered
NURSE

Accredited school of nursing. Must be between the ages of 17 and 30 years and have completed 4 years of high school. A scholarship, which consists of books, tuition, uniforms and maintenance, is provided for each student nurse accepted into the September class. Modern classrooms, dietary and chemistry laboratories, and up-to-date library in the new nurses' home are available for the use of all students.

Write or telephone:
MADELINE COLEMAN, R. N.,
Director of Nurses,
South
Chicago Community Hospital,
2320 East 93rd Street,
Chicago 17, Illinois,
ESsex 5-4400
Next class begins
September 13, 1954

"Govore, da si slaba, Lenčka, in sem te prišla pogledat," se je nerodno opravičila.

Lenčka pa pokonci.

"Kdo pravi, da sem slaba, kdo?! O, nobeden drug kakor oni, Lipnikovi smrduhi, Bog jih ne kaznuje!"

Če je Lucija ob pogledu na golo okostje, ki je na njem viselo nekaj cunj, sprva zares mislila, da tišči ubogo ženo, ki je smrt za goltanec, je zdaj spoznala, da se je zmotila. Kajti ta okostnjak je kričal kakor jesihar in Lucija se je pri prvi zadensko umaknila, v strahu, da bi ženske utegnile zaprašiti vanjo, kar koli bi dosegli stisnjeni, oglodani prsti.

"Viš, taki so, ne moreš si misliti! Nihče ne ve, kdor jih ne pozna, te pogoltneže. Preže na mojo smrt kot pes na kost. Da bi še to pobrali, kar jim še nisem zmašila v nikdar polne malhe. A ne boste kaše pihali, ljubi moji Lipnikarji, s smrtjo zavržene, ušive Lenčke ne boste kovali dobičkov!" Starka je okrenila glavo proti oknu, ki je gledalo proti vrhu, oči pa so ji privošljivo zazarele.

"Sam Bog te je prinesel, Lucija. Hotela sem že poslati pote, a misliš, da jo imam živo dušo, ki bi jo lahko. Dokler so oni gori slutili pri meni polne mošnje, so mi otroci venomer opletali okrog bajte in lizali moje stopinje, zdaj, ko bi potrebovala, da bi mi kateri kam skočil po sol ali vžigalice, nobeden ne utegne."

"Nekaj jajc sem vam prinesla in malo mleka," je izlagala Lucija iz cekarja na klop ob peči. "Tudi ščepec masti imam; če hočete, vam zakurim peč in vam kaj ocvrem."

Lenčki so se na mah razlezla usta v tako sladke gube, kakor bi angeli ubirali strune na njih. "Da si se res spomnila. Ti moj ljubi Bog, kdaj že nisem videla jajčka v koči. Odkar mi je šla moja čopka po zlu. Dobra jajčarica je bila in so mi je bili oni gori nevoščljivi. Eden otročjaev jo je s kamnom ali krepelcem, kaj vem, ampak po njej je bilo. Za samo škodo so mi ti ljudje, ti rečem, in za nobeno dobro." In spet je imela starka solze v globoko udrtih očeh. Lucija jo je stežka pripravila do tega, da ji je povedala, kje ima trske in vžigalice in drva, in dobro dolgo je minilo, preden se je mogla znajti v vsej tej ropotiji.

Nazadnje je le prinesla bolnici na posteljo krepko malico: ocvrta jajca, kos kruha in lonček vročega mleka. Lenčka se je spet skoraj stopila v solzah.

"Se so dobri ljudje na svetu, Bog ve, da so."

Lucija je za silo pospravila po koči, pomila tla in prestlala bolnici ležišče. Odprla je okna in vrata in spustila v izbo sonce, ki je kar planilo med pajčevino ob policah in okenskih drogih. Lenčka je zadihala iz polnih pljuč.

"Lucija, ti si v letih, ko si še lahko pomagaš; nikar ne vozi samotež na oni svet! Žalostna je taka vožnja, veš."

Lucija ni mogla verjeti svojim ušesom. "Ti mi kaj takega svetuješ, Lenčka?"

"Jaz, jaz. Včasih sem resda učila drugače. Moj Bog, kaj veš takrat, ko si mlad in zdrav, kako je ležati noč in dan v takile kolibi in si za zajtrk sam, za južino še bolj sam in za večerjo še najbolj sam... Kaj sem mogla vedeti, mlada in zdrava ko srna, kako je takole na večer, ko te ne neso več noge, ko se povezne noč nad bajto in še mačka ne zdrži pod kolpjo. Tedaj se ti obesi najprej na dimnik, potem pride skozi vrata, sede za peč in obsedi tam in te prebada z votlimi očmi —"

Luciji je lezel srh po životu. Nehote se je umaknila s klopi.

"Kdo?"

"Hihihi! Ne bodi no! Nič ni v bajti; dobro se poznava, jaz njo in ona mene, dolgo vrsto let sva živeli skupaj. Od zunaj pride to, kaj vem od kod in kako je temu ime, strah ali samota ali smrt. Pride pač, posedi nekaj časa in, ko se naveliča, gre."

"Ali — pride — ti sto — vsako noč?"

"Vsaka noč in še podnevi včasih. A se bo že naveličalo in prenehalo. Saj ne more opraviti nič z menoj, zakaj če je le predolgo tu, našgem luč in ob svetlobi izgine. Vidiš, tu na polici imam zmeraj pripravljeno petrolejko. In če še to ne pomaga, imam božji les od lanske cvetne nedelje in sto zlodejev ne pride Lenčki do živega."

"Kako da ne greš rajši gor k Lipnikarjem? Nemara bi te bilo boljše, vsaj strah bi te ne bilo."

"Bog ne prizadeni! Kako bi pa delali z menoj, slabše ko s psom. Ne, kar tu na svojem starem

mestu jo bom počakala, kadar bo prišla, stara žena s koso..."

Lucija ni vedela, kako je prišla iz grape. Vogal predpasnika si je dela pred oči in vso pot je tekla, tako jo je bila groza. Šele ko je zdaleč zagledala domači prag, je zasopala obstala. Tako neizrečeno dobro ji je delo, ko jo je zajelo živo življenje. Otroci so se s krikom in vikom podili krog hiše, v hlevu so mukale krave, prašički v svinjaku cvlili, ure kokodajsele in petelin je močatil med njimi. Na pragu je stala Ana, držeč v naročju najmlajšega Jožeka, ki je grabil z obeh ročicama po njenih laseh, visetih izpod rute, in se na vsa usta smejal: "Tatatata —"

"Jaz pa imam delo in otroke; Bog bodi zahvaljen za oboje!" je veselo odrešujoče prešinilo Lucijo in zdela se ji je, da je stopila spet na trdna tla. Že dolgo ni storila tega: nasmehnila se je Ani in mlademu Zormančku. Jožek je zabrcal z nožicami, se vzpel k njej in zažlobudral:

"Teta, teta, teta!"

Ko so se klopotci zagnali v svoj najvišji vrh in so se po bregih že oglašili prvi vriski trgačev, se je pri Zormanovih ustavil pismošča.

"Dragi domači! Ko bi vedel, kateri dan boste trkali, bi kar ušel iz šole in prišel v Kamenik. Težko bom zdržal tu, ko boste vsi drugi tam gori v vinogradu."

Jesti imam dovolj, le spim bolj malo. Ob zgodnjih jutrih vzbujen čakam, kdaj me bo teta strelala za rame: 'Vstani, Simon, greva po kostanj!'

Pošljite mi grozdja, mora biti natrgano prav na Kameniku, tam nekeje v bližini mojega klopotea. In ne pozabite sneti klopotea, ko boste obrali, da se ne bodo ljudje smejali, če bi tolkel v praznem vinogradu. Lepo ga spravite, da mu ne boste položili vetrnice in da se ne bodo kijci pokvarili!

Zdaj Vas pozdravljam od pravega do zadnjega

Vaš
Simon."

Zormanova je bridko zajokala v predpasnik, oče je pogrknil, ni rekel nobene, obrnil se je in odšel v hlev, Lucija pa je vzela cekar in zbežala v gozd po kostanj. Tam bo najlaže v miru razmislila o svojem ubogem fantu.

Veter se je zaganjal v vrhove

in razmetaval po tleh kostanjeve ježice; Lucija ni niti utegnla sproti luščiti iz njih debele črnorjave plodove. S kakšnim veseljem se je včasih Simon trgal zanje! Ko je bil kostanj toliko dozorel, da so se veje, obložene z rjavozltnimi ježicami, režeče zasmevale v soncu, je zlezal Simon na drevo in ga potresel. To je ropotalo med vejami in po deblu! Lucija se ne sme zmisli. Prelepo je bilo. In potem sta pobirala, najprej pod enim drevesom, potem pod drugim in nato sta se vračala domov s polnimi cajkami. In potem je bilo vso jesen in še čez zimo zmeraj na pretek kostanj. Vsak dan je stal poln lonec kuhanega na kome, natlačil si si z njim žepe in predpasnik in jo mahnil po opravkih. Kadar so utegnili, so imeli kaj boljšega na svetu!

Zormanovi otroci so šli po sv. Miklavžu le še nekaj kratov spat in je že pricngljaj božič. In božič je prinesel Simona.

Simon, Simon!

Vsi Zormanovi so pritisnili v izbo, mlajši se niso mogli vzdržati, da bi si ga od zgoraj dol bolje ogledali. Fant še ni utegnil prav odložiti zavoj, ko je že priteknel v kuhinjo:

"Teta Lucija, dober dan!" In kar obe roki ji je molil v poždrav.

"Ti naš ljubi fantiček!" se je smehljala Lucija in si brisala mokre roke v predpasnik. "Ali si se kaj pretegnil in se spremeni ali se pogospodil?"

"Preglejte in pretipajte me, če sem še pravi," se je smejal Simon.

Potem je bil vsak ljubi dan praznik v hiši. Vse preko novega leta, do zadnjega dneva počitnic, ko se je Lucija spet umaknila v najskritejši kot kuhinje, da bi ne bila priča fantovega slovesa. Neprijetno jo je obšlo, da bo odslej dolga, dolga leta tako, malone vse življenje: Simon bo skoraj zmeraj ali na po-

ti ali v mestu čakal počitnic, ali pa bo doma prešteval v strahu ure do odhoda. In takole bo tovoril culico in knjige, dokler mu ne bodo lepega dne zapeljali v kočijo velikega, svetlo medenno obitega kovčega, kakršnega je imel Latnikov gospod, Bog mu daj nebasa. In tedaj bo gospod tudi Simon, Zormanov Simon, Dolgega vrha, če Bog da!

A takrat najbrž ne bo več tisto ko Zormanov in moj, se je brbljavo domislila Lucija. Gosposki bo in tu, in še lončka mleka najbrž ne bo hotel več iz svojih razpokanih rok... Toda dotlej bo še nekaj božičev, se je nazadnje potolaženo nasmehnila, kaj bi bil vsek račun na take dalje.

(Dalje prihodnjic)

ELLIS ISLAND

Preko priseljeniške postaje Ellis Island v newyorškem pristanišču je prispelo v to deželo milijone prisiljenec, med njimi tudi velika večina sedaj tukaj bivaajočih Slovencev. Te dni smo brali, da zvezna vlada namerava opustiti priseljeniško postajo na Ellis Islandu, ker je prevelika. Nekoč je preko iste prišlo v to deželo nad milijon prisiljenec, letno, zdaj pa jih pride komaj peščica, in še tisti so večinoma procesirani že na ladjah.

Otok, imenovan Ellis Island, meri nekaj nad 27 akrov površine. Večina te površine je bila odvezta morju z zasipanjem. Prvotno je otok meril le tri akre in so zgodnji holandski priseljenci v sedanjem New Yorku na njem prirejali piknike. Otok so najprej lastovali razni privatniki, potem pa država New York, ki ga je končno prodala zvezni vladi za \$10,000. Člankar v New York Timesu napol resno napol šaljsko priporoča, da zdaj, ko se ne bo Ellis Island več rabil za procesiranje prisiljenec, naj bi se vrnil prvotnemu namenu: prirejanju piknikov.

—NEW ERA, glasilo ABE

MERCHANTS ZNAMKE SO DODATNI PRIHRANKI

BAILEY'S 4 TRGOVINE

Avgustna razprodaja

TWEED

ZIPPER-LINED

SUKENJ

\$45

z Tweed podlogo,

ki se vlaga z zipperjem

Siva ali rjava barva... Mere 10 do 18

Nekaj novega v suknjah z podlogo z zipperjem... vse volnene "salt-and-pepper" tweed suknje s čepico iz enakega blaga. Imajo široko ovratnike, rokave, ki se lahko preduragci, 5 gumbov, in dodatno podlogo iz magičnega Milium za udobnost in toploto brez dodatne teže! To je le eden izmed obširne zbirke vzorcev vse-volnenih sukenj, z zip-podlogo, od 29.95 do 69.95.

3 lahki načini za nakup suknje:

- 1—10% predvplačila shrani vašo izbero na Will-Call
- 2—Kupite suknjo sedaj in plačajte zanj v novembu
- 3—Vplačajte 10% in ostalo v 6 mesečnih obrokih

SHRANIMO DOKLER NE ŽELITE VZETI DOMOV

BAILEY'S tretje nadstropje in v vseh podružnicah

Chicago, Ill.

WANTED TO RENT

IMPERATIVE! — Wanted immediately: 2 bedroom, 5 room unfurnished apartment for substantial couple, boy 9, girl 14, any good section, northwest preferably. Belmont-Central area. Willing to help around building. Pay to \$75. Call Mahlike.

SPring 7-6610

BUSINESS OPPORTUNITY

FROZEN CUSTARD SHOP — Established business on busy street; reasonable rental; reasonable terms.

Midway 3-2776 until 10 a.m.
DHexel 3-9708 after 10

DELIKATESNA trgovina s popolno opremo; dober promet. Se mora prodati še ta teden radi boleznih. Veliko stanovanje zadaj. Nobeno resno ponudbo se ne odkloni. Pokličite v soboto ali nedeljo pred 5. uro popoldne.

LAkeview 5-9480

Prodaja lastnik sam

POZOR! MOTEL—KUPCI—To je skozi celo leto dobičkanosni MOTEL—Ima 8 enot v dveh nadstropjih. Eno-stanovanjsko poslopje. (AAA stanje). Idealna okolica, 50 milj severno od Chicago, na Highway 42 (Sheridan Rd.). Povprečni mesečni dohodek \$800. Vabljeni ste, da si pridete ogledati. Pišite ali se zglasite osebnostno.

CLAUSEN'S COURT
10th in Sheridan Rd.
Winthrop Harbor, Ill.
tel. TRinity 2-2825

Naznanilo in zahvala

Globoko potrto naznanjam, da je umrla po dolgi in mučni boleznini moja ljubljena soproga

MARY IVANČIČ

rojena LINDIČ

Zatisnila je svoje mile oči dne 11. julija 1954.

Pogreb se je vršil dne 14. julija iz pogrebnege zavoda Joseph Zele in sinovi na Lakeview pokopališče, kjer smo jo položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Rojena je bil na Št. Petru na Krasu 1885 leta. V dolžnost si štejem, da se tem potom iskreno zahvalim vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njeni krsti. Srčna hvala vsem, ki so darovali v gotovini.

Mojo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo na mirodvor.

Hvala nosilkam krste od krožka št. 1 Progresivnih Slovencev, od Maccabees in društva V boj št. 53 S.N.P.J.

Zahvalo izrekam vsem, ki so se prišli posloviti od nje ko je ležala na mrtvaškemu odru, in vsem, ki so sprejeli na njeni zadnji poti na pokopališče. Hvala tudi pogrebniemu zavodu Joseph Zele in sinovi za vzorno voden pogreb.

Prav posebno zahvalo pa izrekam vsem prijateljem in članicam Progresivnih Slovencev kakor tudi čst. g. Mathias Yagru za tolažilne obiske in pomoč v dolgi boleznini.

Končano je Tvoje trpljenje, ljubljena žena. Huda je bila bolezen in trpel sem tudi jaz, ko sem gledal Tvoje muke. Sedaj počivaš v hladni zemlji, rešena vsega.

Spominjal se Te bom vedno z ljubeznijo do konca mojih dni.

Žaljujoči soproga

ANTON

v stari domovini zapušča sestro
FRANCO

Cleveland, Ohio, dne 5. avgusta 1954.